

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tariful, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Programul economic al deputaților noștri.

Cel mai bun serviciu ce-l așteptăm dela deputații români aleși cu ocazia ultimelor alegeri dietale, și pe care și ei ni-l pot face, este programul lor economic-financiar.

Străformarea radicală a sistemului de dare, reducerea dării de pământ, introducerea contribuției progresive, scutirea de sub contribuție a minimului de existență și desființarea dării de consum pentru articlii indispensabili de alimentare, sunt probleme, cari în adevăr ar ușura foarte mult pe popor.

De asemenea mari și bune servicii ne-ar aduce împroprietărirea în măsură corespunzătoare a agricultorilor prin vinderea în părțile sub condiții favorabile a moșiilor statului.

Neînstrăinarea și neîmpărțirea a unei proprietăți mai mici oare-care pentru individ, colonisările cu populațiune română în părțile locuite de români, apoi pășunatul în pădurile statului pe

lângă o taxă mică dat în arândă direct poporului etc. sunt earăși un punct de program, care tinde a îmbunătăți radical starea economică a populațiunii române.

În fine scutirea intereselor muncitorilor în mod echitabil în raport cu munca lor, ca să nu fie exploatați de către întreprinzători și asigurarea obligatoare a lor pentru casuri de boală și bătrânețe, precum și statificarea igienei publice, medic și medicamente pentru săraci etc. sunt tot atâtea puncte cari se potrivesc și vor fi de folos general public.

Popolațiunea română care a ales pe acei domni deputați cu programul economic de mai sus așteaptă dela ei cu drept cuvânt, ca să lucreze cu toate puterile la realizarea acelor postulate și angajamente ce și-a luat asupra-le.

Un popor sărac cum e și poporul nostru în cea mai mare parte, nu-i ertat să fie sedus prin vorbe bombastice și prin promisiuni seci cu scop ca să-i câștige încrederea și votul, el așteaptă dela fiii săi fapte și muncă solidă întru ridicarea și ajutorarea la ajungerea sco-

pului de a-și vedea starea și soarta îmbunătățită. Programul desfășurat din punct de vedere economic nu-i îndestulitor, se vede că e făcut în pripă, pentru-că despre industrie și comerț spune prea puțin, respective nu spune nimic.

De aceea din punct de vedere economic, industrial și comercial am aflat o parte a reproduce programul deputaților noștri aleși și a le pune în vedere să se ocupe mai intensiv cu afacerile acestea de interes vital pentru popor, căci părerea noastră e, că peste tot dacă li-se va da posibilitatea să ia parte activă în parlamentul țării în mod liniștit, mai mare folos vor aduce poporului între împrejurările de azi cu un program întreg bine chibzuit și studiat, economic, industrial și comercial, decât cu o sută de altfel de programe politice.

Dreptul la apă.

(Legea art. 23 din 1885, a vizjogról).

(Urmare)

§. 7. Insulele sau îngrămadirile de nomol cari se vor forma după intrarea în viață a acestei legi, pot fi delăturate

F O I Ț Ă

Pățaniile multcercatei Griselde.

(Urmare).

8. Marchizul Valter supune pe Griselda la cea dintâiu probă.

După ce întrecă Griselda copila, o cheamă marchizul în odaia sa. Cu vorbe serioase și fără să se arete cât de puțin amical către ea îi vorbește astfel: »Griseldo! Tu știi în ce stare ai trăit tu mai înainte și cum ai venit în casa mea. Deși te am dragă totuși pretenții mele, nobilii nu te pot suferi, eară supușii mei nu vor asculta de tine, carea ai fost o țărancă săracă, și mai cu seamă că mi-ai născut o fetișoară, pe când toți se așteptau să am un fecioraș. Dar chiar de ar fi fost fecior totuși nu i-s'ar fi supus

căci la născut o ticăloasă de țărancă. De oare-ce voiesc să trăiesc în pace cu amicii și supușii mei, mă vîd silit a asculta de părerea lor, decât a urma judecății mele proprii; deci voi fi silit a săvîrși o faptă ce va fi contra naturei mele. N'am vrut cu toate acestea a face nimica fără să te încunostințez și pe tine. Totdeauna te întreb, ești tu de aceeași părere, de care ai fost dela începutul căsătoriei noastre, când mi-ai făgăduit, a nu face nici a gândi ceva ce ar fi contra voinței mele și a nu lua nimic în nume rău ori ce ți-ași porunci sau așa face cu tine?»

Ori-cine și-ar inchipui că și cel mai statornic și mai tare de fire om s'ar fi înfiorat auzind atari vorbe neașteptate. Dar Griselda răspunse fără să-i fie teamă și fără sfială: »Tu-mi ești domn și eu cu mica mea copilă suntem supuse puterii tale; fă cu noi,

ca și cu sclavii tăi, ce vei voi. Fi sigur, că ori-ce ai dori, aceea voi dori și eu, căci nu poftesc alta, nici nu mă tem că voi pierde altceva nimic, decât a te pierde pe tine; așa de adînc ești imprimat în inima mea, încât nici odată, nici chiar prin moarte, nu te vei șterge din inima mea. Să poate întempla ori-ce alta minune, dar inima mea nu se va scimba nici odată.» Aceste cuvinte au străpuns inima marchizului încât abia își putu reține lacrimile. Cu toate acestea nu își schimbă exteriorul, nici fața ci rămase serios și rosti aceste cuvinte cu asprime: »De ai rostit tu aceste cuvinte din inimă, se va dovedi îndată.» Zicînd aceasta pleacă fără să-l poată cunoaște Griselda că inima lui este pătrunse de durere. Îndată cheamă la sine pe servul său cel mai credincios și-i dăde aceasta poruncă: »Dute la soția mea și cere-i pe mica copilă. De nu ți-o va da

dacă pretind interesele de navigațiune sau de regulare, în restimp de 30 de ani fără nici o despăgubire pentru teritoriul delăturat; înse pentru zidirile (clădirile) sau recoltele de pe acest teritoriu compete despăgubire chiar și în acest restimp.

§. 8. Dacă cursul apei desbină o parte observabilă de pământ din proprietatea cuiva și o mută ori peste riu, ori o alăiură la cutare pământ care stă mai în josul apei, proprietarul de mai înainte al părțicelei dusă de apă în modul acesta, rămâne și mai departe stăpân peste partea dusă de pământ în casul, când el, în restimp de un an dela mutarea părțicelei își va validita dreptul său asupra părții mutate. În cas contrar partea mutată devine proprietatea omului care e proprietarul țermurelui cătră care a fost mânăta partea de pământ.

§. 9. Când apa și părăsește momentan alvia sa, proprietarii țermureni: atât cei ai alviei vechi, cât și cei ai alviei noaue, sunt îndreptățiți ca în restimp de un an se dee apei cursul ei de mai nainte, adecă să-i restituie alvia vechiă.

Cap I. Despre folosirea poterii apei.

A. Apele cari stau la dispoziție liberă.

§. 10. Asupra apei care se ivește în pământul cuiva din izvor, din pământ ori din scurgeri, ca și asupra cursului acestei ape, are drept a dispune după placul său proprietarul pământului, până la marginea avutului său (adecă până

acolo, unde apa trece pe avutul altuia), de cumva nu au și alți oameni drepturi deja câștigate asupra respectivei ape.

§. 11. Când însă proprietarii vecini au autorisație sau îndreptări faptice la folosirea apei care trece peste hotarul proprietariului pământului în care izvorește sau se adună apa, atunci proprietarul nu poate lua măsuri în așa mod, ca prin ele se păgubească pe vecini.

§. 12. În locuri în cari domnește lipsă permanentă de apă, și dacă pentru acoperirea lipsei de apă nu este alt ajutoriu, autoritatea competentă este îndreptătită a restringe dreptul limitat în §. 10 al proprietariului, și poate admite celor lipsiți de apă ca se bea, se adape și se ducă din apa proprietarului, însă numa pe lângă o perfectă despăgubire a proprietarului apei, și pe lângă procedura normată în §-l 161 și a acelor următori.

§. 13. Proprietariul apelor limitate în §. 10 are deplină libertate, ca pe lângă respectarea dispozițiilor polițiale și pe lângă observarea dispozițiilor din §-i 14 și, 15, se construeze veri-ce fel de aparate (mașinerii) cari servesc spre luarea folosului apelor, spre regularea lor sau spre a le scuti de paguba ce ear' putea-o cauza animalele (vitele).

Dacă însă e de prevăzut că prin construirea acestor aparate cursul sau curgerea apei ar deveni simțitoare pentru interesele altora, atunci construirea numitelor aparate se poate face numai pe lângă autorisația prealabilă din partea auctorității competente. (Va urma).

Ori-cine ar crede că Griselda auzind aceasta crudă poruncă va fi plâns și se va fi bocit cu amar! Ea însă a purces din contra și a dovedit în acest moment greu și critic o tărie supranaturală de inimă. Deci zise cătră servitor fără leac de frică: »Această ființă mică ea e a stăpânului nostru, facă cu ea ce va voi; ia-o și du-o, nu mă voiu împotrivi nici cât e negru sub unghie la porunca lui«. Apoi își luă copila din leagăn, se uită nițel cu dragoste la ea, o sêrută dulce și din toată inima, îi făcu semnul sfintei cruci pe fetișoară, și o predă servitorului voioasă la față fără să verse măcar o lacrimă. Servitorul nu-și putu reține lacrimile și începu a văiera pe mica copilă nevinovată cu atâta durere, încât în fine chiar și mume-si i-se muia inima și zise plină de durere: »Du pe acest îngeraș iute de aci, o încredințez atotputernicului Dzeu poarte-i el de grijă după înalta sa voință«.

Servitorul luându-și ziua bună plecă cu copila și o duse la tatăl său povestindu-cu câtă bunăvoință i-a predat-o mama ei

Al XVI-lea

RAPORT GENERAL

al Comitetului central al »Reuniunii rom. de agricultură« din comitatul Sibiiului pentru anul 1903.

(Urmare)

Industria de casă (lucrul de mână femeiesc).

Cu toate promisiunile făcute în raportul nostru trecut, de-a tracta în coloane înguste ale prezentului raport general întreagă afacerea mării noastre esposiții industriale din 1902 și cu toate numeroasele ei amănunte, necesități ne vedem a ne mărgini și de data aceasta pe lângă comunicarea în cele următoare a datelor mai importante. Promitem, că, mai ales în timpul de față, când materialismul gras este ținta de căpățenie a multor întreprinderi, esposiția industrială aranjată de Reuniunea noastră la inițiativa și cu concursul Reuniunii sodalilor nostri, numai și numai cu scopuri pur ideale, însuflețire a provocat în obștea noastră, carea s'a avântat la o lucrare în efecte atât de bogate, de cari legase-vor multe și nenumărate întreprinderi de adevărată mândrie. Avându-le acestea în vedere, când timpul și împrejurările nu vor permite, tracta-vom în formă potrivită tot ce de esposiție s'a ținut și da-vom astfel în mâinile obștei și a generațiunilor noastre viitoare întregul plan, bine chipzuit și bine executat al unei lucrări de interes general de al nostru.

Esposiția industrială din 1902 era împărțită în 2 grupe și anume: grupa I. Industria de casă și grupa a II-a. Industria profesională. Ambele grupe au avut 725 esponenti cu totalul de 3486 obiecte, dintre cari 3116 piese aparțin industriei de casă, ear' 370 celei profesionale. Industria de casă a fost reprezentată prin obiecte fel de fel și cu deosebire prin țesături și cusături, espuse

de bunăvoie, iai-o cu de-a sila. Spune-i verde că ți-am poruncit să i-o iai, ca să o duci la moarte. Dar să bagi bine de seamă cum se arată muma copilei, și apoi să-mi raportezi ce ai făcut«.

Servitorul se îngrozî de această poruncă și roști aceste cuvinte cu voce tremurătoare: »O doamnă! ce vină are nevinovata copilă, de vrei să o omori, ce păcat a comis mama ei, de vrei să o măchnești așa de adânc«.

Aibi milă de mielușoaia aceasta nevinovată și nu vîrșă sângele cel scump, ce la'i produs însuși Măria Ta!« Dar marchizul se înfură de mânia și îl provocă serios a face cum i-a poruncit. Deci se duse servitorul în odaia marchizei, și plin de durere vorbi cătră ea astfel: »Doamnă, cu durere trebuie să-ți spun că-ți aduc o solia rea. Stăpânul trebuie că s'a mâniat rău pe Domniata, căci mi-a poruncit, de a-ți lua copila și a o duce la călău să o omoare«.

Eu din parte-mi m'am rugat să te crute și să nu-și omoare însuși copila sa, dar l'am înfuriat și mai tare. Nu rămâne alta decăt să-mi predați copilă«.

Marchizul se uimi și trebui să recunoască în inima sa, că soția lui e cu mult mai virtuoașă de cum își inchipuisese el. Nici după aceasta nu se contenî marchizul a supune pe soția sa la probă. Ce e drept lui nici că-i trecea prin minte a vătămă cătuși de puțin pe copilă, ci voia numai să o crească într'alt loc. Avea adecă în cetatea Bolonia în Italia o soră bună măritată după un conte de acolo. Fiind că soru-sa îl iubea foarte, decise a-și încredința copila aceleia să o crească cum se cuvine unei fiice de marchiz. De aceea dade ordin servitorului, care adusesse pe copilă, să o învîlue binișor, să pună într'un leagăn și astfel să o ducă la Bolonia; eară soră-sei îi scrisese o epistolă descoperindu-i tot decursul ucrului și rugându-o să o crească cum se cuvine rangului seu boeresc dar să nu descopere nimănui a cui este. Contesa primi pe copila frate-sau cu bucurie din brațele servitorului, cărui îi dete și un răspuns cătră fratele declarându-i că-și va da toată silința a o crește după cuviință fără să afle cineva a cui este. Ceea-ce a zis a și împlinit, căci ea

de 591 esponenti aparținând la 51 comune din comitatul Sibiu și la 25 din alte comitate. Din comitatul Sibiu espuse a fost 2842, ear' din celelalte 25 în total 274 piese. După felul și numărul obiectelor espuse remarcăm, că ștergarele au fost reprezentate prin 396 bucăți; covoarele prin 366; fețele de masă prin 312; fețele de perină prin 238; culmile prin 230 bucăți; câtrintele prin 161; servietele prin 155; șurtele prin 104; traistele prin 92; iile prin 87; leșnicuțele prin 65; tabletele prin 64; fugătoarele prin 53; desagii prin 49; cămeșile bărbățești prin 44; merindețele prin 43; valurile de pânză prin 42; toalele prin 42; ștergarele de culmi prin 31 bucăți; cu 20—30 bucăți au fost reprezentate brănele, proboadale, velințele (fețele) de pat, fundurile de perină, pachioalele, perdelele, perinile și perințele; cu 10—20 bucăți: cărpele, ciupagele, mânecile (culmi mici), pieptarele, valurile de traiste, de desagi etc., cu mai puține bucăți: cingătoare, camisoalele, ceptele, cioarecii, glugile, sacii, țundrele etc. Vrednicia de a fi adunat pentru expoziție numărul mare de obiecte, revine femeilor fruntașe din comune, cari au îndemnat la participare și au colectat obiectele.

Între p doabele expoziției se numără cele 3 case țărănești, construite în expoziție, și anume casa din Avrig, cea din Seliște și cea din Rășinari, cari cuprindeau în sine tot ce se ține de o casă fruntașă țărăneasă precum mobile, haine de pat, culmi, icoane, candelă, oglinzi etc. În casa din Rășinari se găsea o păpușă de mărimea unei femei, îmbrăcată în haine de mireasă precum se purta prin anul 1820; în cea din Avrig se găsea de asemenea o păpușă în haine de mireasă.

Expoziția a dat bun privilegiu de a se pune temei unei colecții de păpuși, cari se reprezintă în miniatură porturile țărănești din ținuturile mai de samă ale noastre. La expoziția noastră avurăm 12 asemenea păpuși și anume: una din Avrig, reprezentând o fată, păpușă confecționată sub îngrijirea d-nei Ioana

a îngrijit de copilul frate-sau ca și când i-ar fi fost mamă.

Griselda din parte-și nu putu afla ce s'a întâmplat cu copila ei, căci afară de servitorul numit, nu știa nimenea de acest lucru, ea credea serios că nevinovata ei copilă e moartă. Deși i-se sfâșia inima de durere totuși nu se arăta la lume, pe bărbatul său îl împingea totdeauna voioasă și îl iubea cu atâta fidelitate ca și când nu i-ar fi pricinuit leac de durere, încât marchizul nu se putea mira destul, cu se poate se-și începe durerea în pept pentru pierderea unicei sale fiice, fără să suspine bătând un singur suspin pentru o așa de mare nedreptate. Deci se convinse marchizul din zi în zi că soția lui este foarte virtuoasă încât din ce în ce o stima și o iubea mai cu foc.

(Va urma).

Maxim, Maria Răduț și d-șoara Aurelia Preda; din Borgo-Prund, confecționată sub îngrijirea dlui Iuliu Suceava, par; din Certegea, (com. Turda-Aries), prin d-na Iuliana Cothi el; din Hunedoara (o pădureancă) prin d-na Luisa Pop de acolo; din Lăslăul-Român, comitatul Târnava-mare, (o nevastă) prin d-na Elisaveta Poponea din Sibiu; din Mercurea (o fată) prin d-na Paraschiva Floas; din Rășinari (o nevastă) prin d-na Otilia Comșa n. Cioran din Sibiu; din Săsciori (o nevastă) prin d-na Rafila Moga de acolo și d-na Ana Dr. Moga din Sibiu; din Sebeșul-săsesc (o nevastă) prin d-na Elena Medean și meseriașii P. Munteanu și P. Gavrilă de acolo; din Seliște (o fată) prin d-na Veturia Dr. Stroia și Maria Comșa; din Sibiu (o mireasă) prin mai mulți membri ai Reuniunii sodalilor nostri, sub îngrijirea dlui I. Apolzan și din Vaida-Recea, comitatul Făgăraș, (o nevastă) prin d-na Eugenia Recean.

În anul 1903 colecția păpușilor s'a sporit cu 2 și anume cu una din Rucăr, com. Făgăraș și alta din Gurariului. Toate păpușile au fost dăruite Reuniunii noastre.

Spre a da tot mai multă viață expoziției în ea am instalat 4 răsboaie de țesut, dintre cari: unul propriu țerancelor noastre, altul de cingătoare, al 3-lea pentru pachioale, ear' al 4-lea un răsboiu mecanic de metal. La acestea în decursul expoziției au lucrat 4 țerance. Afară de acestea 3 femei s'au îndelnicit cu cusutul, lucruri acestea, ce au arătat mulțime, vizitatorilor pe femeia română în plină activitate, când vorba este de produsul mâinilor ei, atât de dibace în ale țesutului și cusutului.

Ca chieimate a păstra originalitatea lucrului de mână femeiesc și a-l răspândi în cercuri cât mai largi, trebuie considerate albumurile de cusături și țesături. În total s'au confecționat 4 albumuri, dintre cari unul de cusături, altul de țesături în păr și lână, al treilea de țesături în bumbac, ear' al 4-lea este albumul artistic litografiat în color. Conducerea afacerii »Albumurilor«, precum s'a amintit și în raportul nostru trecut, s'a concretizat presidentului Reuniunii noastre, care dezvoltând o muncă uriașă, s'a achitat în mod nu se poate mai vrednic de misiunea sa. Cheltuielile însemnate avute cu confecționarea Albumurilor, speranță avem, că se vor înapoia cu dobândă Reuniunii.

(Va urma).

Banii la popoarele naturale sau necivilizate.

Noi, cari ne folosim de bancnote și monete presate în monetăria statului și le folosim în trebuințele noastre zilnice cu mare înlesnire, de-abia ne putem închipui, că aceste referințe n'au fost tot așa, căci banii de aramă, de nichel, de argint, de aur și de hârtie s'a introdus în lume târziu. În timpurile antice se servea oamenii în loc de bani cu

schimbarea diferitelor obiecte de valoare.

Încă și azi sunt popoare naturale cari nu cunosc banii, și în locul lor folosesc alte obiecte în diferite forme. Cu deosebire se înlocuiau banii (ochii diabol și, cuțite cu două tăieși) cu schimbul de: vite domestice: boi, oi, capre etc. La Fenicieni se usau bani de scoarță și hărbe.

În cântecile homerice cctim, că eroii dela Troia au prețuit valoarea devastărilor în număr și preț de vite. Chiar la popoarele vechi germane se evaluau stradele și drumurile în vite. Chiar coloniștii așezați în Texas pe la începutul secolului trecut și-au plătit trebuințele și taxele lor în vite.

În prezent se află multe popoare vandalice și necivilizate prin Africa și prin Asia, la care ca măsurător de averi se întrebuințează vitele, nu banii. La popoarele ce se ocupă cu vânatul se folosesc pieile de animale venerate ca mijlocitor de cumpărat și vândut.

Popoarele nomadice din Siberia încă și acum folosesc peile de samur (Zobel, Koboly), ca măsurător de valori, tot asemenea la Indiani se fac schimburile de alte mărfuri cu peile de biber. La locuitorii din împrejurul mării sudice, unde valurile oceanului arunca la termuri masse mari de scoici și melci se aplică în loc de monetă — scoicile și cojle de melci. Scoicile se găuresc și se înșiră ca bureții sau ca mărgelile pe fire de iarbă în formă de cerc și umbla insulanii cu ele la tîrguri.

Mai au Indianii ca mijloc de schimbărie melci de porțelan de 2 feluri numiți Cauris. Aceștia sunt mici și vin la 1 klgr. 800—1500 buc. Acești Cauri se înșiră pe sfori sau se pun în săculețe de piele. Chiar și notele de bancă nu se fac numai din bumbac sau în, ci adesea și din fire sau fase de plante. În Africa există și acum multe și felurite monete de fer de mare însmăntate, sunt chiar în zilele noastre prin Africa felurimi de monete, consrute din tablete de sare, numiți bani de sare. Acestea sunt în comerți mari ca palma și groase de patru degete (10 cm.)

Astfel e posibil, ca și pe timpurile noastre să se modifice materialul, din care se construiește monetele și astfel va scădea în mare măsură valoarea aurului și a argintului, dar' nu va trece mult și chiar popoarele necivilizate vor începe a face banii din aur și argint. Aur se găsește acum și în picăturile apelor de mare.

Feriți-vă de bani falsi!

Florile cari înfloresc eară în odae.

Grădinarul isteț știe alege și cultiva și astfel de flori cari înfloresc peste eară în casă și servesc nu numai de podoabă ci totodată de un semn plăcut și sănătos, recomandând hărnicia stăpânilor unei case a cărei ferestre sunt pline cu flori.

Lucru principal e ca să cunoști firea florilor, să le ști alege din vară sau toamnă după soi, căci nu toate florile înfloresc earna nici în casă.

Cele cari înfloresc sunt cam următoarele: Reseda, Saciul (garoafa), Capelaminul, Crysantenul (Poimula). Aceste pe lângă o mică căldură de $6+8^{\circ}\text{R}$. înfloresc foarte frumos atât în odăi cât și în amintitele case de flori.

Asemenea sunt unele cari de cu primăvara își formează boboci și pe lângă o bună îngrijire de peste vară, toamna târziu și respective earna, înfloresc; cum sunt spre exemplu Camelia, Asalia și Erica.

Mai amintim aici pe cele cu rădăcini cepoase, cum sunt: iaciutul, tulipanul, măr-găritarul, a căror rădăcini se așează de cu toamna în răvare anumite, acoperindu-se bine cu pământ la un loc unde nu îngheață.

Chiar și florile numite tropice din țările calde încă înfloresc. Într-o odaie de $14+16^{\circ}\text{R}$. încălzită.

Ce să recere însă dela odaia în care voim să avem flori și earna?

Înainte de toate se recere ca să aibă ferestre duble în fața soarelui, de să pot așeza toate acelea cari n'au lipsă de o căldură prea mare, de sine înțeles că la un ger mare trebuie și ele luate și puse la un adăpost mai bun că să nu înghețe.

Udatul se se facă cu apă stătută potrivită și nici-odată cu apă prea rece sau încălzită la foc în stare ferbinte, căci în acest cas se prăpădesc.

Dacă e prea umed aerul în casă nu e bine, pentru-că în acest cas bobocii cad înainte de a înflori; dar' nici prea mare uscăciune nu e potrivită. O casă în care încălzește un coptor de cahale sau de pământ este cea mai potrivită pentru regularea temperaturii, pe când una încălzită cu un cuptor de fer recere ca florile să fie mai des udate dacă nu voim să se uște. Omul practic în astfel de casă ține totdeauna un vas cu apă de-asupra cuptorului și vaporul ășit din apa aceasta e foarte sănătos atât pentru oameni cât și pentru plante.

Plantele cu rădăcină cepoasă nu e consult a le pune la lumină până nu s'a dezvoltat în deajuns ca să poată înflori. În cas contrar nu înfloresc ci se înecă.

Nu e bine nici aceia când florile se strămută dela un loc la altul, dintr-o poziție într'alta. Ele trebuie lăsate să stea la locul unde s'a obicinuit. Camelia sp. e. dacă o strămutăm în starea de boboci la alt loc își perde bobocii și nu înfloresc.

Nu le place fumul prea tare, nici curentul de aer aspru. E bine să fie câte puțin udate din timp în timp, ziua pe la amiază, nu însă pe frunze ci la rădăcină.

Când recoltăm florile încă trebuie avut grijă să nu le rupem ori și cum, sau să le tăiem așa ca prin aceasta să se vatăme dezvoltarea mai departe.

La părere lucrurile acestea ar fi neînsemnate și totuși sunt de folos pentru cei care le place a-se ocupa cu cultivarea florilor.

D-l Dr. Alex. Mocsonyi despre »Albumul artistic«.

Ilustrul naționalist și mecenate român dl Dr. Alex Mocsonyi, a ținut — cum ni se comunică — să adreseze dlui D. Comșa scri-soarea ce urmează:

»Stimate d-le profesor!«

»Numai astăzi aflu timp să-ți spun, cât de plăcut am fost surprins, prin cadoul de Crăciun ce mia făcut comitetul »Reuniunii agricole române din Sibiiu« prin trimiterea unui exemplar de onoare al »Albumului artistic«. Sunt încântat de minunățiile sensului estetic și artistic al țărâncei române. Gust mai fin și mai distins abia se va găsi la vre-un alt popor.

»Felicit Reuniunea de această lucrare, ear' pe D-ta, d-le profesor, de executarea acestei lucrări, care este o adevărată piesă de cabinet și prin care V-ați câștigat un merit național neperitor.

»Ar fi de dorit, ca ornamentica casnică a poporului român să fie cunoscută și străinilor. De aceea Te rog să binevoiești a trimite pe spesele mele, dar' în numele Reuniunii, al cărui president binemeritat artistic ești D-ta la vre-un muzeu din Budapesta, Viena, Berlin, Paris și Roma, ear' mie aci la Birchiș încă 5 exemplare.

»Rugându-Te să fi interpretul mulțămitei mele călduroase pentru atențiunea, deosebit de amabilă, cu care a binevoit a mă onora comitetul Reuniunii, sunt al D-tale sincer stimător.

Alex. Mocsonyi.

Această scrisoare, așa credem, nu are trebuință de comentariu.

Rămâne să amintim, că dintre prelații noștri au comandat din »Albumul artistic« anume I. P. S. Lor metropolitul Dr. Mihalyi 3 și metropolitul Mețian 2 exemplare.

De asemenea au comandat câte 2 exemplare și anume: institutele noastre »Victoria« (Arad) și »Cassa de păstrare« în Seliște, cum și d-nii: N. Garoiu (Zărnești) și A. Cosma (Șimleu).

»Albumul artistic«, reamintim, se vinde cu 56 coroane și se poate comanda dela comitetul »Reuniuni agricole române în Sibiiu« — Nagy Szeben.

Răsboiul ruso-japonez.

Cea mai grozavă luptă a fost la *Kaikontai* în 29 Ian. cor. unde participă 100,000 soldați. Perderile Rușilor au fost circa 4000 oameni, pecând Japonezii perdură numai 200 oameni. Precum a raportat mareșalul *Oyama* în luptele anterioare din 26—29 Ian. Rușii au pierdut 10,000 soldați, căci aproape 4 Regim. de infanterie fură nimicite. Perderile Japonezilor încă se evaluează la cifra de 4000 soldați Generalul Grip-penberg, comandantul armatei a doua

rusești pe timpul luptelor din 26—29 Ian. s'a retras predând comanda generalului Mylow. Astfel deși Rușii au fost în mare număr, totuși Japonezii i-au învins. Luptele sau ținut cu deosebire noaptea. La 1 Febr. s'a dat earăși o crâncenă luptă la *Tșantanhenan*. Rușii fură și aci bătuti, Japonezii ocupară acest sat. Perderile Rușilor aci au fost de 100 de soldați. Se tratează de un armistițiu, căci gerul acolo este colosal de mare, aproape 35°R .

Situația în Ungaria. Probabil M. Sa va încredința pe contele Andrassy cu formarea noului cabinet guvernamental. El a fost în audiență la Viena. Andrassy colindă pe la partide. Mai întâiu a fost la Kossuth, considerat azi de stăpânul situației. Nu se crede a fi ușoară reușita lui Andrassy ca președinte al ministrilor. Tisza nu se abate dela vederile sale. Kossuthiștii aspiră la mai multe portofolii ministeriale. Regele va veni în curând la Bpesta.

Se afirmă, că Tisza cu o mică partidă voește a trece în opoziție, — Cu toate acestea este critică de tot învâlmășala lui Andrassy, căci va suferi consecvențe neplăcute, fiind-că a fost în fruntea campaniei electorale. — Kossuth după firea sa este mai conciliabil,

Bánffy încă duce speranța a ajunge ear la putere, deși are puțini aderenți.

Astfel întreaga situație este foarte încurcată și greu se va îndrepta

Cum mai stă rescoala în Rusia? Deocamdată în Rusia internă s'a mai domolit spiritele. Greva muncitorilor din Petropole și Moscva s'a mulțumit. În Varșovia încă s'a potolit rescoalele sângeroase. În mai multe orașe a curs mult sânge cetățenesc. Prin provincie greva continuă.

Lui Gapan, marele șef al greviștilor ia tăiat pletele sale frumoase preoțești, escortat fiind în fortăreața Wiborg. În Lodz armata a dat salve asupra muncitorilor fiind 16 oameni omoriți și 48 greu răniți.

În Varșovia fură arestați 2000 de greviști și școlile sunt închise și acum. În Moscva chiar universitatea s'a închis până la toamnă. Studenții din orașul Kielce pretind a se face instrucția în limba polonă și profesori lor să fie numai de națiune polonă.

În orașul Sosnowice sunt 40,000 de muncitori în grevă. Instrucția în genere suferă. — Eată un an de regres.

NOUTĂȚI

Episcopul Strossmayer, jubilaant. La 4 febr. a. c. n. a serbat națiunea Croată jubileul marelui lor Archiereu Josif George

Strossmayer din Diakovar; carele a împlinit etatea de 90 ani. Peste 2 ani va serba jubileul de 70 ani dela pastorirea sa la sânt. altar. De 11 ani poartă toiagul și mitra. De tot rară este o astfel de aniversare; Nu este chiar excepțională apariție, căci în vechime mulți archierei și-a serbat jubileurile de aur și de diamant ale hirotonirei lor, ba și noi români avem mulți moșnegi de 90 ani viguroși și sănătoși. Înalte sunt însă idealurile acestui preadistins prelat. Servind neclintit 50 de ani la Archiepiscopia din Diakovar, unde și-a întemeiat monument foarte trainic, înbrăcat în ornamente vecinice. Multe și neperitoare merite are acest mecenat pe terenul bis. și scolar: dorim să aibă mulți imitatori cari să sprijinească arta națională, literatura și știința, că admirați vor fi de contemporani și aplaudat de posteritate.

*

Alegere de reprezentanță comunală la Orăștie. Luni în 6 Febr. a. c. s'au făcut alegerile membrilor comunali eșiți cu finea anului 1904. De ales au fost: 16 membri pe câte 6 ani, 2 membri pe 3 ani și 12 suplenți. Aceasta alegere a fost foarte interesantă, căci au luat parte la urnă 161 votanți. Pe termin de 6 ani fură aleși: Vasile Domșa, Dr. Silviu Moldovan, I. Mihail, I. Branga, Dumitru Rob, Petru Belei, și Ioan Lăzăroiu, români. Fodor Gyula, Vitus Lajos, Sándor János, Csűrös Pál, Dahinten Adolf, Lorencz István, Winkler Kari, Graef Gustav, Widmann Fritz; Peterminul de 3 ani au fost aleși; ca membri ordinari: Dr. Valeriu Frențiu, și Sever Procsinkevics, ear' suplenți: Adam Christea, Ioan Lăzăroiu. Simion Corvin sen. Ferenczy Milklos, Ujhely Mihály Sassler Gyula, Graef Iános, Baumann Karoly Szigyartó Lajos, Tankó Béla și Brassai George.

La 10 Februarie Vineri Orașul va ține aședință plenară în sala de adunare.

*

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român va ține la 13 Februarie n. aședință plenară la Brașov. La ordinea zilei va fi: 1. Cererea comitetului Asociațiunii privitoare la ridicarea scenei în Muzeul național din Sibiu. 2. Chestiunea premierii pieselor întrate la concurs. 3. Proiectul de regulament cerut de adunarea generală. 4. Cererea bursei pentru un actor comic. 5. Publicarea unui nou concurs pentru premiare de piese teatrale. 6. Prepunerile dlui Dr. George Dobrin din raportul din 18 August a. tr. 7. Raportul dlui Aug. Bena în afacerea fonografului și 8. Alte afaceri ce se vor mai prezenta.

*

»Istoria lui Stefan cel Mare» de confiscat. La propunerea procurorului din Brașov de a se nihila pe calea justiției »Istoria lui Stefan cel Mare» de N. Iorga, tribunalul din Brașov a citat pe ziua de 3 Februarie 20 domni români ardeleni, despre cari credea resp. știa, că au exemplare din »Istoria lui Stefan cel Mare» atât de periculoasă în ochii șovinștilor nostri. S'a prezentat numai dl I. Ciurcu librar în Brașov. Notarul de tribunal Bardocz Arpad a cetit pasagele incriminate, cari după părerea procurorului șovinist »agită poporul român contra maghiarilor». Tribunalul, la propunerea procurorului E. Knörr, a decis confiscarea și nimicirea tuturor exemplarelor, ce se vor mai găsi undeva pe teritoriul Ungariei. Autorul fiind supus străin, n'a putut fi tras în judecată.

*

Date statistice din România. Suprafața României e de 13.135.300 hectare, cirea 25.000.000 jugăre din acest 3.383.100 hect. sunt necultivate, adică constau din bălți, riuri, munți stânci, râpe sau drumuri diferite. Suprafața pădurilor este de 2.774.048 hectare, și care sunt compute și golurile cu o suprafață de 300.000 hectare. Suprafața pământului cultivabil: arături, fânețe, islazuri e de 7.140.000 hect. Populația țării în 1904 a fost 6.453.800. locuitori, dintre care cam 1.000.000 sunt de origine din Transilvania.

Rățeană căilor ferate este de 3200 Km. ear' a telegrafelor „ „ 14.800 Km. a telefoanelor cam 8.500 Km. La 1 Aprilie 1904 a fost datoria țerei de 1.382.734.054 lei, ceace vine pe fie care locuitor de 230 Lei.

Bugetul chelt. pe 1904 a fost 253.890.313 Lei, deci aproape 40 Lei de fiecare cap. — Pentru armată se cheltue 38.500.000 Lei. Astăzi în fruntea țerei stă guvernul conservatorilor cu președintele de ministri Gr. Cautuczino. Mare datorie are țara românească, dar sunt mari, și venitele ei! —

Dare de seamă și mulțămintă publică.

Cu ocașiunea seratei teatrale, aranjată de Secția industrială a Reuniunii economice din loc la 8 Ianuarie n. 1905 au benevoit a suprasolvi următorii Preastimați Domni: I. I. Vulcu, 5 coroane, Dr. Corneliu David, 3 cor., G. Vulcu, 3 cor., Dr. V. Frențiu, ppresb. 2cor., I. Moța, preot 2 cor., I. Rob. com. 2 cor., A. Truca, preot 2 cor., R. Boca, 1 cor., I. Jantea, 1 cor., Dr. Andrea 1 cor., P. Puican, 1 cor., A. Basarabă, preot 1 cor., N. Barbu, 1 cor., I. Papp, 40 fil., I. Vărmăgean 30 fil., I. Lăzăroiu, 10 fil. în total 25 cor. 80 fil. Primească deei Preastimații marinimoși și pe calea aceasta cele mai adânci mulțămiri din partea membrilor Secției.

Din biletele de într. au încurs cor. 279.08
Suprasolvirile au fos „ 25.80

Suma de cor. 304.88
Spese au fost cor. 148.60

Rămâne profit curat de coroane 156.21
Orăștie, în Ianuarie 1905.

Dumitru Martin,
cassarul Secției.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 30 Ian. până la 6 Febr. v. 1905.

Duminică	30 Segedin. Simand.
Luni	1 Atel. Cianadul-maghiar. Jibău. Mocrin. Sânt-Mărtinul-Homorodului. Soborșin. Soporul-de-jos.
Mărti	2 Hateg.
Mercuri	3 Aita-mare. Beiuș. Boroșneul-mare. Chibed.
Joi	4 Covasna. Tașnad. Teiuș.
Vineri	5 — — — —
Sâmbătă	6 Reghinul-săsesc.

Calindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dumineca lui Zacheu, ev. Luca c. 19, gl. 3, v. 3.

Dum.	30 † V. Grig. și I.	12 Eulalia
Luni	31 Chir și Ioan	13 Catarina
Mărti	1 M. Trifon	14 Valentin
Merc.	2 † Intimp. Dlui	15 Faust
Joi	3 Drept. Simeon	16 Iuliana
Vineri	4 P. Isidor	17 Constanța
Sâmb.	5 M. Agatia	18 Flavian

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

Csödtőmeg eladás.

Vagyonbukott Ferencz és Weinberger és Ferencz Dávid csödtőgyében a csödtőmeghez tartozó algyogyi raktár zártajánlati verseny után eladni határozatván, venni szándékozók az alábbi feltételek mellett hivatnak föl versenyre.

1. Eladás alá kerülnek a vagyonbukott Ferencz Dávid csödtőmegéhez tartozó és az alábbi A és B csoportba osztályozott áruk u. mint:

A. Az A. csoportba sorozott s a csödtőmeg 1—58 tétel számai alatt fölvetett, Algyogyon a Ferencz-féle telken található fenyőáruk, szarufák, állásfák, deszkák, nád stb. 1683 kor. 26 fillér becsértékben.

B eladás alá kerül a B. csoportban foltett ugyancsak Algyogyon a Ferencz-féle ház pinczéjében levő és a csödtőmeg 59 és 60 tétel szám alatt felvett 1 szódagép és 163 szódavizűveg 890 kor. becsértékben.

2. A vételi illetékek a vevőt terhelik és ez köteles az illetéket alolított tömeggondnok kezéhez Szászvároson lefizetni.

3. Venni szándékozó köteles ajánlatához az A. csoportba vonatkozólag 170 koronát — a B. csoportra vonatkozólag 90 koronát Szászvároson Dr. Muntean Aurel ügyvéd csödtőmegválasztmányi elnök kezéhez készpénzben bánatpénz gyanánt letenni.

4. A csödtőmegválasztmány az áruk mértékéért megnevezésért szavatóságot nem vállal — de megjegyztetik, hogy az áruk a kir. körjegyző és szakértő közbenjöttével lettek összeírva és megbecsülve.

5. Az áruraktár Algyogyon a Ferencz-féle telken Weinberger Mór-né közbenjöttével bármikor megtekinthető.

6. Az egyes fentjelzett csoportokra külön külön szerkesztett ajánlatok a megfelelő bánatpénzzel együtt 1905 február hó 25-ig d. u. 5 óráig Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd választmányi elnök urhoz adandok be.

A fenti határidő után beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7. Az ajánlatok fölötti döntés 1905 február 26-án délelőtt 11 órakor fog a Szászvároson Dr. Moldován Silvius ügyvéd, tömeggondnok iródájában megtartandó választmányi ülésen megejtetni.

8. A választmány nem köteles a tett ajánlatot elfogadni, de ajánlattevőt köti az ő ígérete.

9. Az elfogadott ajánlattevő köteles a vételért, — melybe a bánatpénz is betudodik — az ajánlat elfogadásáról vett értesítéstől számított három nap alatt a csődtömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni.

10. Az áruk legkésőbb 1905 Március 1-ig bezárólag átveendő.

11. Az ajánlattól visszalépő elveszti bánatpénzét épp így elveszti az is, aki a feltételeknek eleget nem tesz.

12. Ajánlattevők ajánlatuk tétele által mindezen feltételeket feltétlenül elfogadják.

Kelt Szászvároson, 1905 február hó 7-én.

Dr. Moldován Silvius,
ügyvéd, mint vb. Ferencz és Weinberger
és Ferencz Dávid csődtömeggondnoka.

Árverési hirdetmény.

Alólirott ezennel közhírré teszem, hogy a vb. *Ferencz Dávid cég csődtömegéhez tartozó és Szászvároson a Ferencz Dávid volt lakásán és udvarán levő, a csődletár 62—317 tétel szama alatt felvett összeirt és megbecsült házi butorok, építő faárúk, konyhafelszerelés, férfii ruhák, stb. stb. a nyert mibizás értelmében, a bírósági végrehajtó közbenjöttével tartandó nyilvános árverésen 1905 február 16 és a következő napjain mindenkor délelőtt 9 órakor Szászvároson a Sétatér utcában a Ferencz-féle lakáson, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.*

Kelt Szászvároson, 1905 évi február hó 7-én.

Dr. Moldován Silvius,
ügyvéd, mint vb. Ferencz Dávid csődtömeg gondnoka.

ANUNȚ.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că am aranjat din nou **Depositul meu de mobile** aflător în casa mea proprie cu tot felul de mobile dela cele mai **simple** până la cele mai **fine**.

Aranjamenturi pentru **dormitoare și prânzitori, oglinzi, divane** și tot felul de mobile se află ia mine cu **cele mai moderate prețuri.**

Pentru soliditate și durabilitate garantez.

Cu distinsă stimă

IOSIF LEWITZKY.

Orăștie (Sz.-Város). Piața mare.

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.*

b) *depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.*

c) *depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.*

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin poștă și se resolvează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

3—

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aururi, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

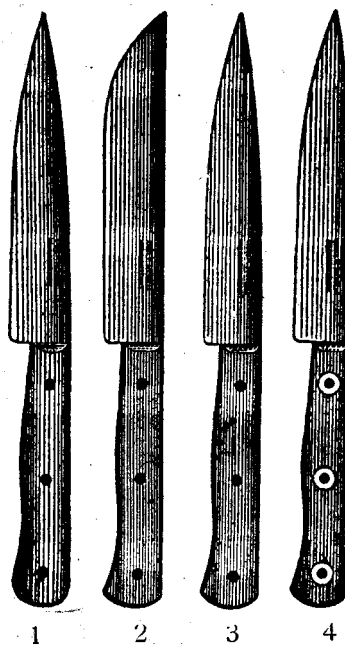
K) Finanțează patente.

L) Arândează și exarândează realități și alte drepturi și întreprinder-de tot soiul.

Direcțiunea.

Cuțite de bucătărie

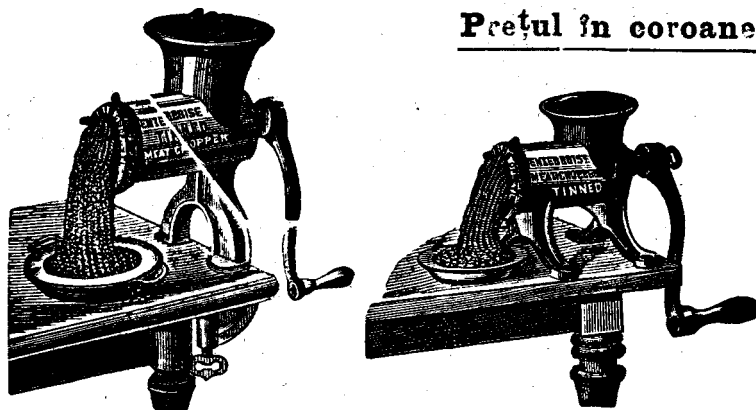

Cuțite cu garanție pentru toată bucata

	17	19	21 cm.
Fig. 1	Cor. —	—72	—86
Fig. 2	—56	—68	—80
Fig. 3	—56	—68	—80
Fig. 4	—64	—76	—90

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane

Forma:	R	RR	S	SS	U	UU	T
Mătimea și numirea formei:	R	RR	S	SS	U	UU	T cu roată de învîrtit
ta e într'o minută chil.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4
1 buc.	Cor. 5-20	7-20	8-40	8-10	11-80	15-10	29-50
Cuțitul singur	—70	—80	1-10	1-10	1-30	1-30	1-60
Discul gaurei singur	Cor. 1—	1-35	1-50	1-50	2-80	2-80	4-20

Carol F. Jickeli, Sibiu.
(Nagy-Szeben.)

(141)

Pentru 5 coroane

trimit 4½ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

BANI**Fără spese anticipative!****Imprumut de bani cu amortisare de 4%**

dela institutele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la $\frac{3}{4}$ a valorii realităților întabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari, oficianți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără

garanți pe termen de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și disorețune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opinii tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 20—26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

CUMPENE

pentru **comerțu, industrie** și **conomie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

45—52 ilustrat gratuit și francat.

„MINERVA”, institut tipografic

în Orăștie, (Sz.-Város) Piața-mare.

Efectuește tot felul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

— în Orăștie, strada apei Nr. 31 —
(lângă școala civilă de fete.)

Deoarece doresc a-mi aduna un tablou de copii, prin aceasta rog frumos pe onor. public să aibă bunătate a aduce în atelierul meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce fel de copii mici spre a-i fotografia.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

6—

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

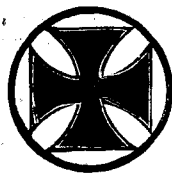
(190)

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 49—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fructură de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, ausul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23

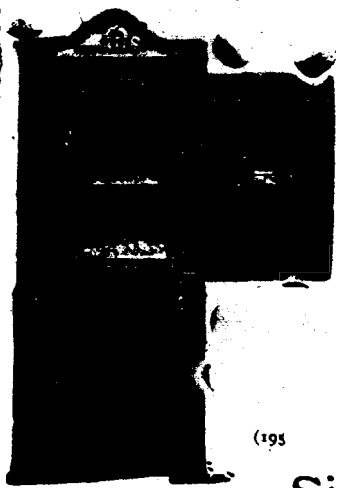
(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

3—52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

— alui —

R. ÖSZY

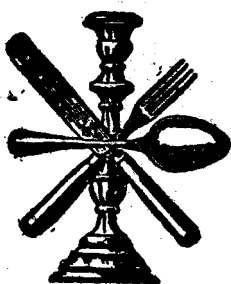
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpenă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de
argint de Mexico* renumite și plă-
cute prețutindenea pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
țite de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar
o cumpenă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpenă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launtru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpenă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 22-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tență, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-ce

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dint, migrena, im-po-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-i
mai ajută nimic, se încercă cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. || Prețul unui aparat mic 4 cor.

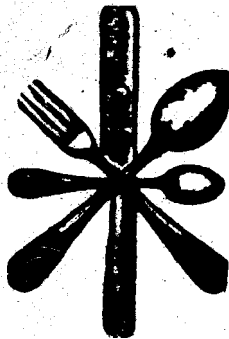
a se folosi || a se folosi
la boale de nervi cronice. || la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 22-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocaasională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dintat să vînd marfa acesteia în preț cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într-o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat
laptele și 1 sitită de străcurat supa. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate nouă și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**

(226) 5— Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) „**PECUNIA**” întreprindere de credit, 5—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea cămărilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți su și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

— Strat de rezervă 1 cor. 20 fl. —

(227) Se trimite cu rambursă de 5—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.